ANY V. Núm. 71

PREU 15 CTS.

L'INTRANSIGENT

Setmanari Nacionalista d'Esquerra

REDACCIÓ I ADMINISTRACIO:
FERRÁN, 34 — BARCELONA

SURT TOTS ELS DIMECRES
BARCELONA 18 D'OCTUBRE DE 1922
Sotscripció trimestral 2 ptes

—Nous n'avons pas enveija de la vostra situació.
—Mi creer quedar peor después.
—Mestres, no val a confondre'm amb els intrusos de casa; per mí ja us ho podrieu fer sols.

A TORT I A DRET

De resultes d'un discurs pronunciat per en Lerroux a Canaries, ès parla com altres vegades s'ha fet, de disgust amb el quefe incondicional per part de diferents centres o casinos del partit anomenat radical, de Barcelona.

Aquest cop, sembla que l'actitut verborrera de l'ex «caudillo» se l'han presa més malament i, pot-ser, més en serio és la protesta. Ho celebrem, perque tot ço que tingui el menys petit indici d'enderrocament d'idols, sempre es motiu de satisfacció per a la democràcia i el progrés.

Don Lacandro, ara, altra volta ha renegat de ses prédiques revolucionaries, fins a la crema de Barcelona pels quatre costats i de la completa abolició de la propietat individual, una cosa i altra projectades anys enrera per ell en un plànol de desordre social apocaliptic. Ha renegat, fent amistat amb un bisbe, i aproximant-se a la monarquia.

Surten en conseqüència protestes algunes, per cert, de certa expontaneitat apreciable i anem llegint una llista de calificatius dedicats al quefe de la «teia» per els que comencen a desenganyar-seK però al arrivar al cap de vall, ens cau l'ànima als peus al trovar que en una de les últimes conclusions aprobades en una reunió de republicans radicals, diu que exigirant a n'En Lerroux que s'afermi en el programa de radicalisme, republicanisme i lliberalitat que ell mateix va inventar i imposar a les masses, o que del contrari, serà descalificat o expulsat del partit. I creiem, lectors amics i enemics, que això bé fa caure l'ànima als peus: un home que enganya a tot un partit, que es val de ell per a arrivar a un lloc polític de beligerància i que acava girant l'esquena als que l'han deixat fer gran i ric i que si es gira encare es per a amenassar-los amb la «frescura» de volguer firmar sentències de mort contra aquell que intenti seguir el camí que ell li va ensenyar, un subjecte aixís, repetim, encare te d'ésser cridat per a veure si es corretgeix o nó?

Encare no ho té prou probat que els radicals, els republicans i el poble són paraules que li fan tan efecte com el d'una canya d'escombra afeitant les melenes dels lleons del monument a Colom?

Sotmetre an en Lerroux a un judici severissim sense concedir-li el dert ni de contestar, fóra una senyal de milloramент en els homes que integren el partit Lerrouxista. Però consultar amb en Lerroux, admetre el diàlec amb el traidor, és d'una ximplesa tan o més lamentable en el criteri radical, que la de creure el día de Sant Tomàs que per Nadal hi hauria «pavo republicano». Quina llàstima d'aqueixos elements! ja que amb lo que fan bé demostren que encare hi ha bona fe... L. Esclau

BONA SORT!

Per a que fos del tot completa l'actuació del Teatre Català, ànima vivificant de la joventut cultural de la nova Catalunya en formació àduc, era del tot necessari que no hi manqués cap gènere. Per això, homes animosos, guiant-se en què l'art musical es la manifestació, o una de tantes, més rica i vigorosa que ha produït el nostre renaixement, posaren mans a l'obra i en l'avui desaperescut teatre Tívoli donaren vida al Teatre Líric Català. Nosaltres, que ens hem conquerit un lloc preeminent entre els pobles que han amamantat la sublim afició de l'art, deixarem morir o no sapiguerem donar vida a la branca lírica de l'arbre del Teatre Català. Tant sols el Gran Teatre del Liceu, va donar a coneixer algunes, peró poques, obres catalanes que assoliren un èxit xardorós, un triomf innegable. I aquells que plens de la més bona voluntat en el Tívoli intentaren donar-li vida, fou seguit l'intent del fracàs i tingueren que abandonar sa patriòtica intenció. Causes i motius? Desig nostre fóra en aqueixes ratlles, nombrar fins el més insignificant, de tot el que contribuï a enrunar els fonaments del Teatre Líric Català, peró estem obligats per la manca d'espai a parlar tant sols de les principals causes del fracàs de l'intent més formal realitzat en el vell teatre del carrer de Casp, en l'any 1907.

La bona Societat o més ben dit «la gente bien» que converteix el pati de butaques i les llotges de nostre primer teatre en un lloc de tertulia, de xiuxeig irreverent i groller, declararen guerra als músics catalans que es manifestaven en el Liceu i aquells «Pirineus» de Pedrell i aquella «Tibaina», de Morera i aquell «Acte», de Manén i aquella «Gala Plaicidia», de Pahissa; tan boniques i genials, foren retirades del cartell del temple de l'art líric. Aquesta es la primera causa.

Quant en el Tívoli es donaren les representacions de líric català, tant els autors de la lletra com de la música van caure en el gran defecte de produir a correcuita i ajuntant a això una interpretació de les obres molt defectuosa i una mancança de patriotisme tant per lo que toca a les empreses com a aquells senyors que per sa situació venien obligats a prestar-hi son apoi, feren que aquell intent digne de tota lloança, morís al nàixer. Aqueixes i no altres, foren les causes principals de que no se arrelés el nou plançó que prenía vida.

Ara, després d'alguns anys, un triumvirat d'homes animats d'un bon patriotisme, intenten donar vida al Teatre Líric Català. «Don Joan de Serrallonga», la tragèdia mestra d'en Victor Balaguer arrenjada pel literat Francesc Pujols i amb música del mestre Morera, ha sigut l'obra d'inauguració Morera, ha sigut l'obra d' inauguració. Bonica, sublim, genial música la d'en Morera en aqueixa obra mestra; inpecable la tasca del gran, del sempre jove Emili Sagi Barba, encarnador del Joan; justa, adequada la donya Joana en la tiple Bugatto i genial el tenor Vendrell en el Fadri de Sau; Riquesa en decoracions, atreç, armería i lo principal, una gentada que omplía al grandiós teatre fent ressonar un espetec d'aplaudiments que eren com canonades que inauguraven la temporada. No es podia desitjar més!

Bon, molt bon principi, ha tingut la temporada de Líric Català. Tingui present la Empresa que és un negoci el que ha emprès, per explotar àdhuc, doncs tot lo passat foren intents morts quasi podríem dir, abans de nàixer. Ara, Catalunya ja té Teatre, doncs mancant-li una branca tant sols, l'arbre era incomplet i per lo tant el Teatre Català no complia sa missió artística i cultural. Bona sort li desitjem; en primer lloc com a bons catalans, i en segon lloc com a fervents nacionalistes.

JOAN OLLER XAUS.

En defensa dels industrials i comerciants

En el Butlletí de la Cámara Mercantil del mes actual, ve publicat el següent advertiment:

«Uns senyors—polítics o vividors, tant se val—sense cap relació amb el comerç a la menuda de Barcelona, volen enganyar a la nostra classe, pretenent fer-los adoptar actituts arbitràries.

Qui no té solvència no pot aconsellar als dignes. Ni amb resolucions extremes, ni demanant-los els seus cabals per a que els ingressin a la seva caixa.

Botiguers de Barcelona! No vos deixeu sorprende. El primer obstacle per a el triomf de nostres desitjos són aquells que periòdicament, sense afectar-los particularment, creuen poder-se proporcionar una manera còmoda de vida, sortint amb queixes contra la *Comissió Mixta*, restant-nos tota mena d'autoritat davant de la dependència per a que serenament procurem donar solució a les nostres aspiracions.

El primer deure de qui viu a l'empar de les lleis, és el seu màxim respecte.

Penseu que a les nostres botigues ningú ens hi discuteix la màxima autoritat i què el dependent no pot ésser el nostre enemic, ni podem empenye,l a vacil-lacions sobre el compliment del seu deure.»

En el nostre penúltim número en que resenyavem l'assemblea d'industrials i comerciants celebrada al teatre Goya, ben clarament deixém aclarat lo que es pugui referir a politiquería, i lo que es refereix a l'objecte dels drets del comerç i l'industria dels barcelonins.

Ademés com que no devem ni volem creure que els noblement interéssats en la campanya contra l'actuació de la Comissió Mixta siguin xinos que es deixin enredar per quatre «vividors» que s'hagin introduit en l'organització dels bons ciutadans que protesten enteném que es ridícola l'advertencia pretextetiva que els endressa la Càmara Mercantil.

En quan a lo que diu de la solvencia, aquesta, certament, no la tindrán els vividors a que es fa mención, però sí que la tenen tota els amos d'establimentts que paguen la seva contribució, o més ben dit, la seva i la d'alguns peixos grossos que no paguen la que haurien de pagar. Aquells amos d'establiments tenen tota la solvencia necessaria per a que siguin acceptats els seus concells per totes les persones dignes, encare que tals concells continguin les més extremes resolucions, per a disposar-se a anar a tot arreu, demostrant d'una manera franca i incontestable que la Comissió Mixta, amb sols actuals procediments, no va en lloc. A on pot arrivar una institució que afirma que «El primer deure de qui viu a l'ampar de les lleis, és el seu màxim respecte», i continuament esta fent lo que li dona la gana prescindint del bé públic, començant per a esmenar la plana a la llei dictada sobre lo que significa la jornada mercantil?

En quant a la serietat i rigideça en el cumpliment dels acords de la flamant comissió, diguém que «bueno». I recordem-se de que han anat uns «vivales» a deixar fulles de multa en cases en que ni l'amo era a la botiga, sino a les habitacions interiors, i han marxat com la canalla després d'haver penjat un ninot de paper a l'esquena de les dones el dia d'Innocents.

Recordem també que els «vivales» com qui regateija el preu del peix, han esmenat una multa de vinticinc pessetes, deixant-la per quince, i recordem aixís mateix que mentre els tivats inspectors han anat a fer de lo que no són a les barriades on fins les rates saven que la majoria de les botigues no tenen personal empleat, en carrers, rambles i places de ben aprop del «Parlament de la Mixtura de la Plaça Reial» hi han hagut botigues grans, de luxe, amb més d'una porta i d'un dependent, obertes tots els dies de la setmana fins a tres quarts de vuit, etc., etc. i els inspectors, quan han estat més inexorables amb aquests infractors, s'han limitat a dir-los-hi que fessin el favor de mig tancar, de modo que no fes mal efecte; i això, dit amb el to que s'utilitza quan s'ha de demanar «la voluntat» per la sortija del carrer.

Afegeix el Butlletí, que en les botigues ningú hi discuteix la màxima autoritat. An això hi podriem objectar aplastaments demostracions que el podrien desmentir, pero és tan sapiguda l'inexactitut de tal afirmació, que val més i n'hi ha prou amb contestar-li: no sé pas que hi veu!

I per a acavar, l'orgue de la Càmara Mercantil ens assabenta de que el dependent no pot ésser l'enemic de l'industrial. Ai, mare de Déu, qui mal fa, mal pensa!

Mai poden creure els industrials i comerciants en que sigui convenient l'enemistat amb els dependents. Els dependents no poden ésser enemics més que dels burgessos, els propiament burgessos; els que tenen un gran taller o magatzem, que no fan rés i que per lo tan, com que el personal assalariat s'ho ha de fer tot ell, encare que l'establiment es mig tanqui a les set, no es pot plegar fins a les vuit per despatxar als parroquians que, com a cases grans, són varis els que és queden per despatxar quan toca l'hora oficialitzada per la Comissió Mixta i burlada a voltes per integrans de la mateixa Comissió.

I sobre tot, la justicia per a... els altres.

Así se escribe la historia.....

I aném fen.

Un cop de mà

El nacionalisme català, després de la desnaturalització d'origen i de costums de raça, no tindria raó d'existir, si són objecte fos exclussivament la recuperació del nom de la pàtria catalana, ja que seria un idealisme sense transcendència. La gran importancia que té, doncs, és la simplificació que representa arreglar cada u a casa seva per a què després, amigues, nó unides, constituexin un barri de bon veïnat. Ço es lo que s'ha d'anar a cercar, el separatisme durant el periòdo d'organització i el confederacionalisme voluntari quan s'estigui en bones condicions federatives.

Ara ens trovém en que tots els partits d'esquerra de Catalunya, tenen en són programa l'obrerisme, la llibertat religiosa i el governament democràtic. I cada un d'aqueixos partits vol anar a sa manera: un dóna preferència al problema social; altre al republicanisme i altre al laicisme. Mentrestant el clericalisme sense cap esforc trova allargat el domini del poble; la burgesia i els rentistes hereditaris van tallant el cupó i usufructuant es drets de l'element productor; i els de la Lliga del conservadurisme ballen els «llanceros» amb els de l'U. M. N. d'amunt de l'alfombra de les quatre barres, ben segurs de que no s'els posarà per barret.

No savem perquè d'una vegada tots els que coincideixen en els estrems que deixem apuntats, no proclamen a l'hora el partit unic: nacionaliste social democràtic.

Macià, Domingo, Companys... donem-hi un cop de mà? Va! Vinga!! és per el proletariat i és per Catalunya.

JORNADA MERCANTIL

ENCARA NO?

Ja han transcorregut tres mesos densà que per acord unànim dels comerciants detallistes de les barriades extremes de aquesta ciutat, s'ha estat posant a la pràctica l'obertura i tancament d'establiments de vuit a vuit, respectant a la dependència les vuit hores d'ocupació.

Gran nombre de vegades ho hem fet públic. Ha quedat solemnement demostrat lo necessari que és, dit horari, al ensemps que, no equivocació de la Comissió Mixta sinó mala fe de la mateixa, per quant, com si ho ignorés encara, resta sense resoldre res. Encara nó?

Un feix de notificacions de multes que guardem com un gran tresor (hi ha qui col-lecciona segells gastats i brutots de tinta com a curiositat, si que és curios; plats i gèrros trencats com a preuades antiguitats o records de família) nosaltres admirem com el segell de la firma que estampen a cada comunicat se va embrutant també i a falta de plats trencats que entre ells i nosaltres ens estem tirant pel cap, recollim sons papers que col-leccionem amb delicada pulcritut. Veïem amb sentiment, dolor o pena (lo que vulguin dir-ne) que no tenim encara cap série completa: puix si per exemple a Sans i Hostafrancs tothom ha complert l'acord de tenir obert de vuit a vuit en contra de lo disposat per la Mixta (a excepció de dos cases) la notificació de multa tindria d'ésser, com és natural i logic, feta per a tots, i, per cert, que no costa pas gaire agafar uns quants impresos amb «sendos» cops d'estampilla per a firma i ja està; l'assumpte quedaria efectuat amb aquella *rectitud* que li és tant *característica* segons opinió d'En Noël i del president de la Cambra Mercantil i d'algún altre, i ja veuen senyors per quan poca cosa queden ells malament i nosaltres sense poder tenir encara un goig complet. Encara no?

Fins perquè puguin completar aviat la nota dels infractors, que tant desitgém, *hem prohibit* als delegats inspectors de la Mixta de que entrin en cap establiment (no admetem coaccions) i així, sense perdre temps, per a demanar permís i saludar com correspont a tota persona ben educada, passant de llarg pel carrer anant prenent nota com ja ho havien fet abans algunes vegades poden passar-ne molta via, no sabem pas quan acabaran. Encara no?

Per si algú dubta de *l'imparcialitat* de la Mixta podrem ensenyar-li la valiosa colecció (és la millor) de totes! en aquest moment fem com ells, fem cas omis de la modèstia i poc ni gens hi fa que ens doblin ni tripliquin les multes, no vindrà de cent) puix allí hi veuran palesament que a un establiment dels importants, (en sèrio) tota vegada que té uns deu o dotze metres de fatxada (com ja ho haurà medit l'Ajuntament per a aplicar-li els impostos) situada al carrer gran de Sans per infracció de l'horari de la Comissió Mixta se li senyala una multa de *quince* pessetes. En el mateix dia a diferentes botiguetes 25 i 50 pessetes, a un estorer 100 pessetes i a altres 10 pessetes...

Poden posar-les de la quantia que creguin convenient que ni grossa ni petita no en pagarem cap, ni caldrà que en perdonin cap, tampoc, tota vegada que no sóm socis de l'entitat del *Gran Justiciero* Sr. Cabré.

Companys del centre de Barcelona, tingueu-ho per ben entés, obrim de vuit a vuit perquè ens és de necessitat i la Llei ens empara i amb ella i sense ella ja mai més tancarem abans de les vuit del vespre com no fos que l'element obrer que predomina en les barriades extremes disposés d'hores hàbils suficients durant el dia per a poguer fer lliurement les compres: allavors ja en parlaríem; doncs nosaltres també volém certes hores de llibertat després d'haver complert el nostre comès.

I vosaltres, encara no?

FRANCESC ESTRADA

Nacionalisme Internacionalisme i Cosmopolitisme

II

En l'artícle anterior posavem de manifest el fet real del nacionalisme, en contradicció a la afirmació dels socialistes internacionalistes al dir que els obrers no tenen pàtria o al no volguer reconeixer els valors socials dels pobles els uns amb relació amb els altres.

No feiem citacions precises. Ens referiem d'una manera general al coneixement de la història d'aquests darrers temps, convençuts de que aquest coneixement tan sols es prou per palesar la realitat dels fracasos de les pretingudes internacionals obreres. La guerra del 1914, ha tingut, en aquest sentit, una eloqüència definitiva.

Hem insinuat i definit els errors bàsics de les Internacionals obreres atenent-nos als *fets* ocorreguts i hem deixat a la *teoría* un paper de complement el més precís. El nostre criteri és el de que el socialisme ha sigut en la seva génesi massa metafísic, i continua essent-ho, encara, exageradament.

Les realitats que posen en negació o determinen el fracàs d'un procediment socialista, d'un ideari socialista, tenen una resonància tan migrada, que solament impliquen una experiència pel grup més afí a l'idea o el procediment fracasat. I encara aquest, grup la major part de les vegades, segueix en la mateixa actuació, en virtud d'exigències d'ordre material o polític, o degut a respondre aquesta actuació fracassada a la inspiració de doctrinarismes que el vulguer intelectual ha consagrat amb la seva inexperiència, sense un anàlisi categòric i formal. Cada poble demana per si mateix l'organització socialista que s'adapti i respongui a les seves necessitats i realitats socials. I és per a això que una doctrina d'actuació socialista no pot declarar-se mai com a valor i pauta mundial de procediment obrerista.

Al final d'un meu article publicat recentment en aquest periòdic feia una negació que per error va sortir tergiversada.—Internacionalisme no vol dir despotisme.—Avui insistim encara més, i diem:—Cosmopolitisme és la antítesi de internaciolisme si ens atenem a les valors que taxativament precisen els dos termes i que esdevenen antagòniques.

Cosmopolitisme és el criteri que determina l'individu a creure's ciutadà del món, no reconeixent com a pròpia la pàtria natural i afirmant que el món és la pàtria de tots els homes.

Internacionalisme, de inter-nacional, defineix les relacions, pactes, convenis, que s'efectuen entre les nacions com a entitats definides, i de fet aquesta paraula de internacionalisme reconeix la existència d'aquestes nacions els pactes i relacions de les quals posa de manifest i difineix.

Cosmopolitisme és, doncs, la antítesi de Internacionalisme.

I ha estat una equivocació vulgarissima la de nominar els organismes obrers l'ideari dels quals reposant essencialment sobre la afirmació de la no existència de les nacions ni de les valors nacionals, amb el terme «internacionalisme». No pot ésser internacionalista una entitat o un individu que van contra l'internacionalisme . Això és evident, i solament la manca d'analisi positiu que presideix la interpretació de la major part de les doctrines socialistes ha pogut sostenir i consagrar l'equivoc que estableix la paraula adaptada per definició, amb la valor a definir.

Nacionalisme i internacionalisme són dos temes que es completen mútuament. Cosmopolitisme és la llur antítesi, però d'una valor de contradicció dubtosa. El cosmopolitisme pur és una abstracció, és un ideal sobre el qual no és llògic ni raonable fonamentar les possibilitats d'una organització humana més perfecta. L'altre cosmopolitisme, el que és un resultat de l'actuació humana davant deles exigències de l' ordre de coses estatuit fins avui, no és sinó una paròdia del que deuria ésser la realitat del cosmopolitisme.

Això no obstant nosaltres devem confessar que l'ideal cosmopolita és una bella visió per a afiançar la fraternitat i la pau humanes. Però, per desgracia, fins avui en dia, no ens ha donat, positivament parlant, fer-nos la més mínima esperança sobre un possible adveniment d'aquesta realitat entre els pobles. La valor de civilització humana per assolir cosmopolitisme deuria evolucionar fins a un grau de naturalitat que permetés un complet domini dels instints naturals, i això, per ara, no ens és possible augurar-ho.

El cosmopolitisme o sigui l' *internacionalisme* de l'actuació obrera de tendència cosmopolita, el de totes les *Internacionals* obreres, és obra de la lògica sentimental, no de la deducció positiva i científica. I el socialisme, l'obrerisme, té de fonamentar la seva actuació visiblement internacional, sobre la deducció positiva i no sobre la lògica metafísica del sentiment.

Si no és aixi, els seus fracassos continuaràn sorollant inutilment el món, com una paròdia cruel i grotesca.

JOAN JARDINS

VIBRACIONS ACTUALS

LA NUVOLADA

Sembla que en la part de ponent s'està congriant ferma tempesta contra Catalunya.

Així ho van repetint nostres amics nacionalistes atents a la causa catalana.

Que a ponent s'està congriant ferma tempesta? Millor que millor. Ara va bé. No es fatxenderia retòrica; sinó verdadera convicció. Quan una cosa està ben espatllada és quan a la força s'imposa llur arranjament.

Totes aquestes campanyes anticatalanes; oriundes de ponent, són les que fan més catalanistes. Són com la rosada benafactora que fa esclatar les encisadores poncelles. Ha fet més adeptes a la causa catalana la cacatua Amós Salvador que tots els discursos d'En Cambó. Totes les malparleries de la gent d'*allende l'Ebre*, contra Catalunya, fan encendre la sang dels catalans indiferents i els converteixen en fervorosos patriotes. Gràcies per vostre bona actuació ridículs Clodoaldos i Salvadors... salvadors de Catalunya.

Vostres tonteries recorden la bella poesia de nostre gran poeta N'Ignasi Iglèsies, titolada *L'aiguat*:

Quin espatec de pluja i trons
amb sos remors i sos ressons
omplint l'espai, sense parar
. . . . . .
El tro rodolava
i tot trontollava
i el cor s'extremia
. . . . . .
L'aiguat, com creixia!

Però despres, en aparèixer el nou dia, l'aigat ja ha passat i

el sol, resplandent,
com hòstia de foc en calze de terra,
s'enlaira, pausat, pel cim de la serra
i invita a esperar i a creure en la vida,
que, amb tot i són dol, és sempre florida.

Així passarà també amb aquesta gran nuvolada que es congria a ponent; vindrà l'aiguat i la frescor de l'aigua desvetllarà aquests taujans catalans que temen les estridències patriòtiques. Aleshores veuran que dues vegades bo vol dir *bobo* i compendran la necessitat d'arrenglerar-se a les files dels seus germans que defensen la causa catalana.

I aleshores, tots plegats units els *seixanta set per cent* dels catalans que integren Catalunya—sengons l'infalible cens de la *Caza del Pueblo*—podran fer compendre als *trenta tres per cent* de la gent forastera de Catalunya que si Barcelona és *archivo de hidalguía y cortesía* també té dret que aquest *trenta tres per cent* sigui *hidalgo* i *cortés* i respecti i acati les lleis i costums de la llar que els eixopluga.

I els que no estiguin d'acord, els camins de la Mancomunitat estan ben arranjats i expedits perque còmodament puguin entornar-se'n a sa terra.

I *tutti contenti*.

Que a la part de ponent s'albira negra nuvolada? No hi fa res. Vingui l'aiguat i no temem, catalans. Juntemnos tots ben units, i a l'injusta sanya de nostres opressors presentem la muralla de nostres ànimes, que no existeix poder terrenal capaç de subjugar-les.

I esperem, com el poeta:

de veure a l'endemà, a la llum del sol,
lliures com els ocells i en sense dol,
cantant en alta veu, tots al plegat,
l'himne de redempció i de llibertat.

MARIAN AMAT.

LA DARRERA FULLA

Passa un vent boig per entre la brancada
xiulant una antipàtica cançó;
bandereja una fulla reçagada,
es veu desamparat un trist moixó.

El Sol dorm sobre núvols i boirines,
qui sab si es feconditza sideral
una nevada. Oh Sol! Per on camines
que no s'obira el rotllo paternal?

La fulla postrimera balla i balla;
s'atura el vent i tot un instant calla,
passa una dona amb un drama al magí.

Cau la fulla als seus peus, dels peus [la lliure
en un rapte esplendent d'amor al viure,
en un rapte incomprès, pot-ser diví.

J. COSTA i POMÉS

LA TERRA

Hem rebut el primer número de la revista agrària «La Terra» de quina és director en Lluís Companys, dignissim diputat a Corts per Sabadell, i redactors l'incansable Miquel Ferrer de Vilches i altres valuosos elements dintre el tecnicisme de les organitzacions de treball i mutualitat. Una bella portada deguda a l'acurada ma de l'artista Femenía, consona perfectament amb la amenitat del text de la simpàtica revista, portaveu dels treballadors del camp. Nosaltres com a demòcrates, com a obrers i com a homes, celebrarém amb tot l'entussiasme la seva més próspera vida.

Concurs de Cobles de Catalunya a Barcelona

PRIMER ANY

Patronatge: Excm. Ajuntament de Barcelona.

Organització: Joventut Nacionalista «La Falç».

Data: Nit del 18 de novembre de 1922.

Lloc: Palau de la Música Catalana.

BASES

Primer. Podran pendre-hi part totes les Cobles de Catalunya, havent-se d'adressar, per aquest fi, al Secretari del Concurs de Cobles, carrer d'En Jaume Giralt, 4, principal, acompanyant una relació firmada pel Director, detallant els elements que componen la Cobla, els quals han d'haver actuat en ella al menys d'ençà del primer de juliol d'enguany.

Segón. Com a dret d'inscripció, deurà satisfer-se, al formular-se aquesta, la quantitat de VINT-I-CINC pessetes.

El plaç per a inscriure's serà del 15 d'ctubre al 10 de novembre propvinents.

Tercer. Es destinarà a premis en el present concurs, la suma global de CINC MIL pessetes, les quals es repartiran en el número màxim de sis premis adequats a la classificació que per sos mèrits hagin merescut del Jurat, les Cobles més sobresortints.

Quart. Les Cobles deuran subjectar-se als següents exercicis:

a) Execució d'una Sardana imposada, la partitura de la qual se'ls facilitarà al inscriure's.

b) Execució a primera vista d'una Sardana inèdita.

c) Execució d'una Sardana a lliure elecció.

Aquestes Sardanes es tocaran en forma abreviada o sigui, curts amb repetició, llargs amb repetició i un sol contrapunt.

Quint. Cada Cobla deurà entregar al inscriure's una partitura de la sardana escullida per a executar a lliure elecció.

Sisè. El fallo del Jurat serà inapellable.

Setè. Les Cobles premiades vindran obligades a tocar gratuitament en una audició que la Joventut Nacionalista «LA FALÇ», organitza amb fi benèfic per la tarda del diumenge dia 19 de novembre.

Vuitè. Si alguna de les Cobles fes mancament a les presents Bases, perdrà els drets a subvenció, el d'inscripció i el premi si en tenia de concedit.

Notes: Els premis seran integrats de la següent faiçó: Un premi de 1500 pessetes; altre de 1000 pessetes; altre de 800 pessetes; altre de 700 pessetes; altre de 600 pessetes, i altre de 400 pessetes.

Totes les Cobles assistents al Concurs de fòra de Barcelona, seran subvencionades amb la quantitat de 100 pessetes, com a indemnització de despeses o remuneració de la pràctica dels compromisos contrets.

Formen el Jurat: *D. Antoni Nicolau,* President; *D. Juli Garreta, D. Antoni Juncà, D. Francesc Pujol, D. Joan Lamotte, D. Joan Balcells, D. Josep Serra* i *D. Lluís Brú,* Secretari.

Formen la Comissió Executiva: *Don Antoni Alegre, D. Joan Balletbó, Don Josep Mainar* i *D. Miquel Albert.*

EL CLAM DEL POBLE

VOLEM LA PAU!

(De Catalunya Social)

Des de que en mal-hora les potències que es disputaven el domini, o la preponderància en el mar Mediterrani, ens embarcaren, per inconfessables i egoístes conveniències, en aquest afer internacional, afalagant la nostra vanitat i procurant despertar en el més pregón de l'ànima popular els tradicionals sentiments que el poble sintetitzava antiguament amb una frase de lluita: Guerra al moro!, no ha tingut Espanya ni un moment de tranquilitat, ni de vera pau. Qui pot comptar els homes sacrificats al Marroc des de aleshores i els milions malversats allí per una causa que ningú sent ni ningú vol, llevat de quatre senyors que no saben de què se les heuen, i d'uns quants vius,—tal volta molts,—que ho saben massa.

Afelbit i quasi mort l'ideal religiós que segles enllà arborava el nostre poble per a convertir el món al Crist, quina força ens pot ara empènyer a guerrejar contra el musulmà?

L'exemple de l'any 1860 sols, serveix per a demostrar la rapidesa amb que fins els ideals de pàtria i d'honor han sofert la influència de la davallada espanyola.

Però aquests nobles sentiments no hi tenen cap intervenció ara al Marroc.

Qué hi fem allí?

Ningú, ni el mateix Govern, sap contestar satisfactòriament aquesta senzilla pregunta.

Diem malament: el poble la contesta d'una manera que no podem transcriure. Nosaltres tampoc la volem contestar, però d'acord amb el sentit del poble i de tota la gent assenyada, hem de dir al Govern que s'ha d'acabar aquesta guerra absurda, que prompte passarà a ésser inmoral demés de posar-nos en mal lloc davant del món civilitzat. Prou guerra. Volem la pau!

LA TERRA ENCESA

Silenci apocaliptic, impera en les planúries;
Ço un dia foren pobles, vilatges i ciutats...
avui son cementiris que ha fet l'Home amb ses fúries,
i tot lo que trepitges, que es plorarà centúries,
de sang es veu xopat.

Una alenada barbre del monstre de la guerra,
com pluja de metralla sens pietat ha caigut,
muntanyes de cadavres que no hi ha qui els enterra,
i els corbs els picotegen volant de serra en serra
on tot és quïetut.

Llars dels humils, i temples d'explèndida riquesa
que ploren les muntanyes la vostra trista fi,
breçols de benhaurances, d'amors i de bellesa,
que el vent fins us portava amb flaires la promesa
d'un nou esdevenî.

Les creacions més belles per l'home executades,
retaules d'art, esglésias, tot és un enderroc...
sublims i augustes obres que els genis han creades,
polç, cendra i munts de runa n'han fet les canonades...
Tot destruït pel foc !

Oh, estrofes cadencioses, esclats de poesia !
On són aquelles rimes que feien batre els cors ?
El mon els escoltava com himnes d'un nou dia
nascut d'una auba rosa que un altre mon floria,
esbadellant-s'hi amors.

Humanitat : que bója, que cínica i que fera,
amb impetuosa fúria fas destruî els germans !
An els teus fills, que els llegas ? Te diuen amb quimera ;
tremeixen de l'herència, perque sols els espera
horrors i odis més grans !

Escolta els clams de viudes i mares dolorides
que volen dels esposos i fills les seves vides,
cremant-se les entranyes enceses pel dolor,
i corren folles d'ira pel món, de dol vestides,
ploroses, sense amor.

Aquesta ha estat la tasca, que ha fet l'espècie humana !
S'ha pervertit la Ciència, deixant el Bé pel Mal !
I els cants dels grans poetes, que els cors tots agermana,
en lloc feren estada !.. El vent duia a la plana
un baf de funeral.

. . . . . .

Així l'excels poeta, planyent-se sospirava,
en un cap-tard explèndid de quietud èglogal,
amb els seus ulls, qui duien del cel i la mar blava
la serenor benigne, i son esprit volava
com àliga imperial.

Sa testa gloriosa ruixaven les onades,
qui duia per corona tot l'or que té el ponent...
...perdut entre el misteri d'aquelles encontrades,
lleument polçava l'arpa, i armòniques balades,
s'enduien mar i vent.

I al lluny vegé l'augusta figura magestuosa,
tot ella auriolada, qui il.luminava el món.
Era Jesús ! L'Imatge Sagrada i lluminosa
qui, anant vers al poeta, amb parla bondadosa
li va besar son front...

I el Redemptô amantissim, del Bé feia memoria,
fonent-se com estrella creuant l'immensitat,
i li digué :—Poeta, qui escrius amb cants l'Història,
obertes tens les portes serenes de la Glòria...
Ets l'Immortalitat !—

JOSEP PONS I TIÓ

EXCELSIOR

Si la terra fos un erm
i d'ella alçar-me podia,
volaria llarc i ferm
i el volar no em cansaria.
L'ideal me cridaria,
l'ideal sempre llunyà ;
fondint l'espai nit i dia,
volaria sempre enllà.

Oh curts vols que a l'au fatiguen
i plauen al caçador ;
curts vols que a la terra ens lliguen,
i a les penes, i a l'amor !

Oh volada infatigable
sense dubtes, sense frè !
Oh volada inacabable !
Oh trànsit gran i serè !
Per tu la mort és consol
quan se reb sense pensâ
en el més ferm d'un gran vol,
en un impuls sobirà
més manyanc quant més potent,
que ens apropa dolçament
al gran, a l'etern enllà !..

LLUIS VIA

EXCURSIONISME

El Grop Excursionista «Els Matiners» te organitzades les següents excursions per a aquest mes :

Dia 22.—Excursió al Castell de Palafolls.

Itinerari : Tordera, Castell de Palafolls, Malgrat i Pineda. Punt de reunió Estació de França a les 5'15. Minestra per tot el dia. Pressupost : 6'30 ptes.

Dia 29.—Excursió a les Serres del Corredor.

Itinerari : Llinás, Montal, Llavaneras i Caldetas. Punt de reunió : Estació de França a les 5' 15. Minestra per tot el dia. Pressupost 5'85.

FRANCO ESTRADA
Estufes de petroli, consum solzament 7 cèntims hora
Si es voleu lliurar del fret,
Que ja n'ha arrrivat la ratxa,
Aneu-se n promte de dret
Al carrer d'En Riego, 7
O per Telèfon al H. núm. 777

Imp. I. Porcar, Sans, 9 - Teléf. 594 H.-Barcelona

LA CATALANA

DE RAMÓN ESCOLÀ – Riego, 38.

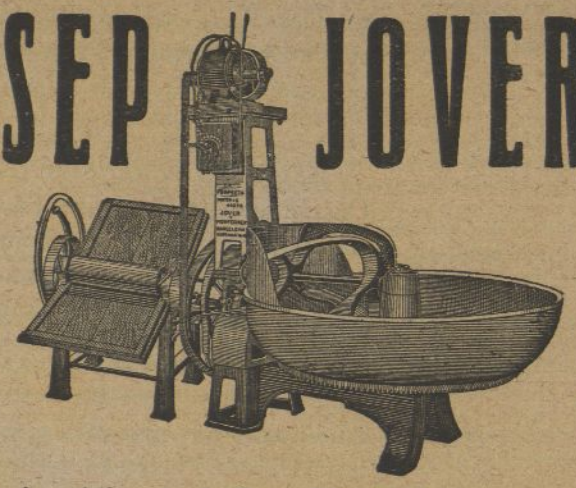

¡FORNERS!

LA PASTADORA "LA PERFECTA"

D'EN

JOSEP JOVER

Es la que ha obtingut el «Gran Diploma d'honor» en l'Exposició Internacional de Buenos Aires de l'any 1911 i el «Gran Diploma d'honor amb medalla d'or i plata en l'Exposició Internacional de Panificació de Barcelona de 1912

TALLERS I DESPATX

CARRER D'ENTENÇA, N.os 16 I 18 - BARCELONA

Teléfon A. 2774-Direcció telegráfica JOVEFERRER

Mes barato que ningú

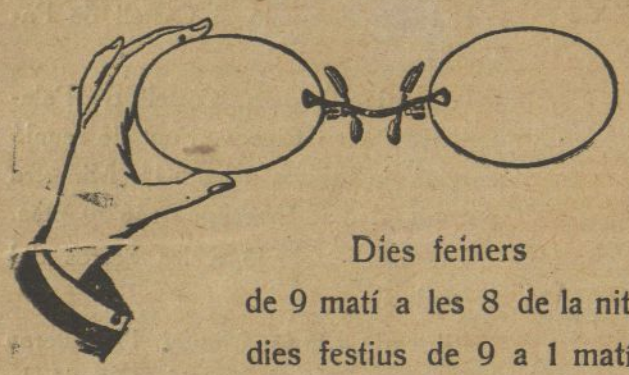
Preus reduïts - Fabricació pròpia

LA NIEVES

Gran assortit en articles per a la temporada vinenta d'hivern

El Rei dels gèneres de punt baratos

Creu Coberta, 103 - Hostafranes - BARCELONA

Dies feiners
de 9 matí a les 8 de la nit
dies festius de 9 a 1 matí

JOAN GANTZAR

ÓPTIC

Carrer de Badalona, 11, 1.er (abans Ventalló entre Alcolea i Vallespir)

Barcelona - Sans

Tota infecció i inflamació interna i externa, desapareixen assombrosament amb l'aplicació de la

"MATROPINA"

VENDA A TOT ARREU